NEDERLANDSE SCHULDHULPROUTE IMPACTMETING 2020

Deloitte.

SCHULDENLAB NL

NEDERLANDSE SCHULDHULPROUTE IMPACTMETING 2020

NEDERLANDSE SCHULDHULPROUTE IMPACTMETING 2020

De Nederlandse Schuldhulproute
Impactmeting 2020

ISBN/EAN: 978-90-9035463-7
Eerste druk 2021

© 2021 – Stichting SchuldenlabNL

Deloitte. | SCHULDENLAB NL

INTRODUCTIE

Voor u ligt het eindrapport van de eerste kwantitatieve impactmeting van de Nederlandse Schuldhulproute

Deze impactmeting is uitgevoerd door SchuldenlabNL, in opdracht van de Nederlandse Schuldhulproute en in samenwerking met Deloitte.

NEDERLANDSE SCHULPHULPROUTE

De Nederlandse Schuldhulproute (NSR) werkt, samen met gemeenten, bedrijven, interventies en andere samenwerkingspartners aan een Nederland zonder schuldzorgen, door mensen met geldzorgen eerder te vinden, te bereiken en te leiden naar de juiste hulp.

KANALEN

De NSR heeft diverse kanalen waarmee mensen met geldzorgen de weg kunnen vinden naar de juiste hulp. Het kanaal Gelfdit bestaat al enige jaren. Het is een website waar bezoekers anoniem een online test kunnen doen. Op basis van het resultaat van deze test krijgt de bezoeker een advies dat past bij zijn of haar persoonlijke situatie. In september 2020 heeft de NSR het gratis telefoonnummer 0800-8115 gelanceerd, waar mensen met geldzorgen terecht kunnen voor een luisterend oor en door kunnen worden verwezen naar passende hulp. In oktober 2020 is het kanaal Geldfit Zakelijk beschikbaar gekomen, dat is een site waar ondernemers terecht kunnen voor een anonieme online test en doorverwijzing naar passende hulp. In 2021 is daar het kanaal NSR Direct bij gekomen. Via dit kanaal kunnen medewerkers van partijen die zijn aangesloten bij de NSR mensen direct zelf doorverwijzen naar passende hulp.

IMPACTMETING

De NSR is één van de methoden die mede dankzij de inspanningen van SchuldenLabNL (SNL) zijn opgeschaald en daardoor een groter bereik hebben gekregen. SNL monitort de NSR om de hulp en oplossingen te verbeteren. SNL en de NSR hebben daarom de wens om de impact van de Nederlandse Schuldhulproute te meten. Bij de impactmeting wordt de hele samenwerking binnen de NSR in ogenschouw genomen, alleen samen met haar partners kan de NSR impact maken.

SCOPE

De uitgevoerde impactmeting heeft betrekking op 2020. In het overgrote deel van dat jaar was alleen het kanaal Geldfit actief. In 2020 heeft Geldfit bijna 190.000 bezoekers gehad, goed voor ruim 95% van het totaal aan mensen dat in 2020 gebruik heeft gemaakt van één van de kanalen van de NSR. Dit is reden geweest om de scope van deze eerste impactmeting van de NSR te beperken tot het kanaal Geldfit. In volgende impactmetingen zal de scope worden uitgebreid.

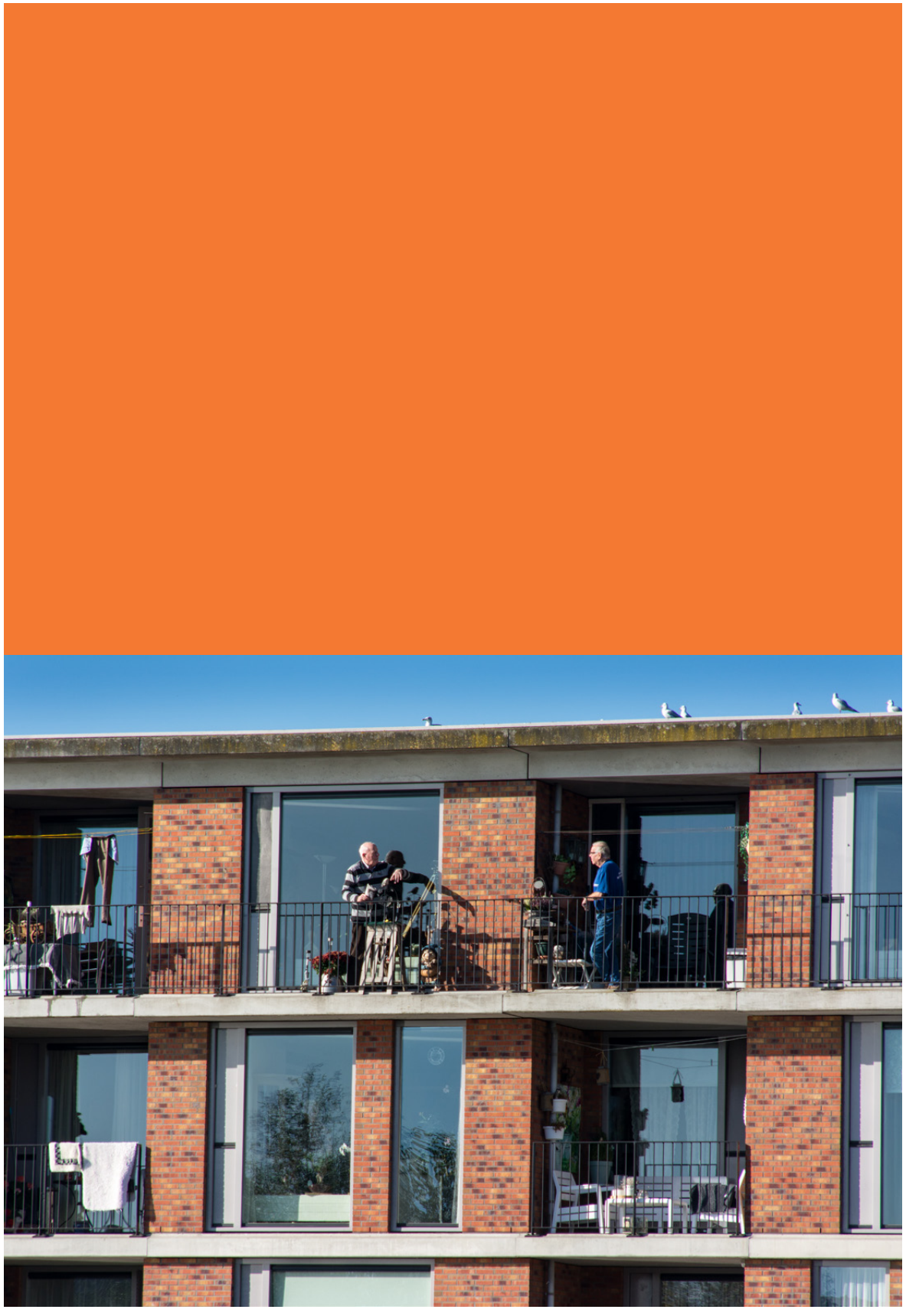

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	8
De Nederlandse Schuldhulproute	12
Methode	16
Belangrijkste aannames	27
Micro-economische impact | Methode	39
Micro-economische impact | Resultaten	45
Macro-economische impact | Methode	51
Macro-economische impact | Resultaten	56
Vergelijking met andere onderzoeken	58
Conclusies en vervolgstappen	60

SAMENVATTING

Door het combineren van analyses op micro- en macroniveau is de impact van de NSR via het kanaal Geldfit bepaald.

IMPACT

MACRONIVEAU

Hierbij gaat het om de bijdrage van de NSR aan het Bruto Binnenlands Product (BBP)

DIRECT
Additionele opbrengsten voor het BBP als gevolg van hogere arbeidsparticipatie

INDIRECT
Hogere arbeidsparticipatie in een bepaalde sector leidt tot extra winst in toeleverende sectoren

AFGELEID
extra impact door meer vrij besteedbaar inkomen in toeleverende sectoren

NSR Nederlandse Schuldhulproute

MICRONIVEAU

Hierbij gaat het om de directe effecten van de NSR op kosten en baten van stakeholders

Kosten die gepaard gaan met het hebben van geld-zorgen en schulden worden voorkomen of vallen weg

Directe opbrengsten door interventie van de NSR

Vermeden kosten en directe opbrengsten leiden tot een netto impact

SAMENVATTING

Uit de analyse blijkt dat de NSR met Geldfit een positieve impact heeft van in totaal €78 miljoen voor stakeholders en €102 miljoen op het BBP in 2020.

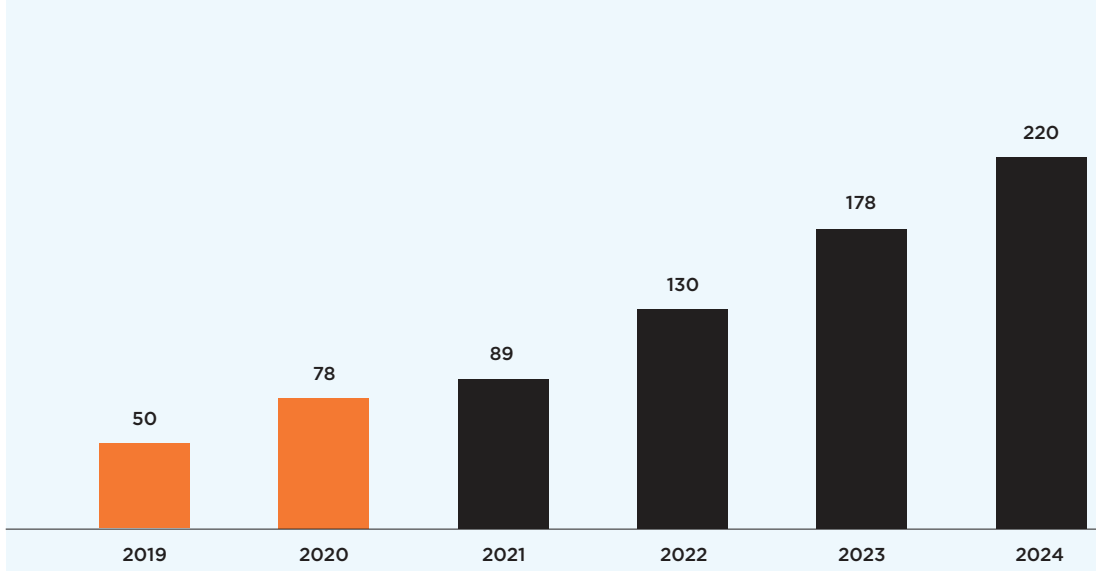

Micro-impact voor stakeholders (€M)

- Bij interventie door de NSR wordt geld bespaard door het minder gebruiken van sociale voorzieningen als uitkeringen en re-integratie-trajecten en lagere kans op chronische ziekten of ggz-gebruik
- Toegenomen arbeids-participatie leidt tot meer belastinginkomsten en minder gederfde inkomsten bij schuldeisers
- Op basis van de geambieerde groei van de NSR extra-poleren we de impact tot aan 2024

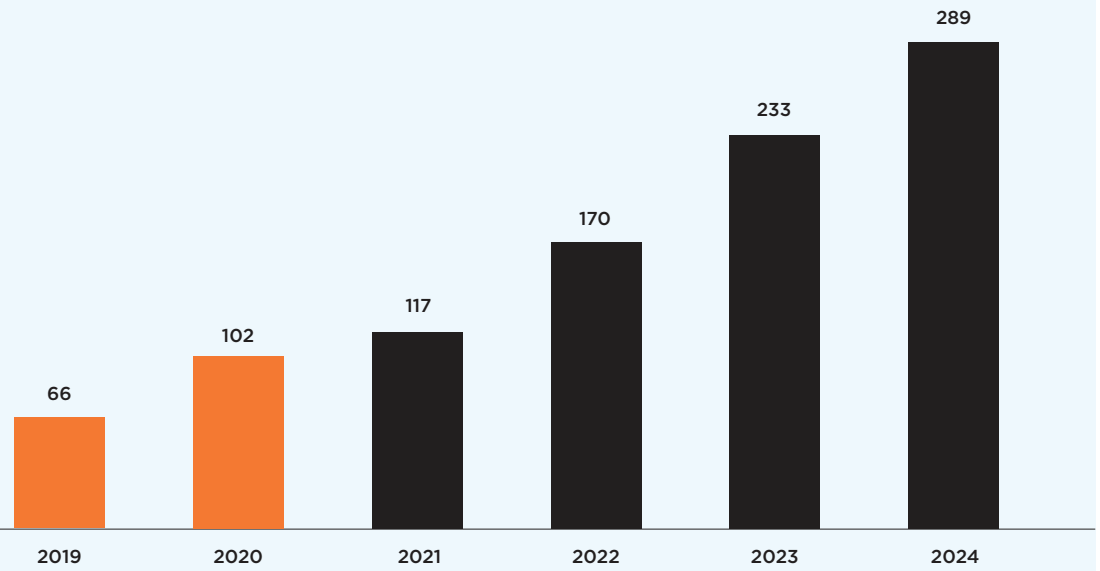

Macro-impact voor Nederlands BBP (€M)

- Door toegenomen arbeidsparticipatie van deelnemers aan de NSR wordt meer winst gemaakt in de sectoren waar zij (meer) gaan werken en groeit zo het Nederlandse BBP
- Hierdoor maken toe-leverende sectoren tevens meer winst en hebben werknemers meer vrij besteedbaar inkomen
- Op basis van de geambieerde groei van de NSR extra-poleren we de impact tot aan 2024

DE NEDERLANDSE SCHULDHULPROUTE

Via het kanaal Geldfit leidt de Nederlandse Schuldhulproute meer mensen eerder naar de juiste hulp.

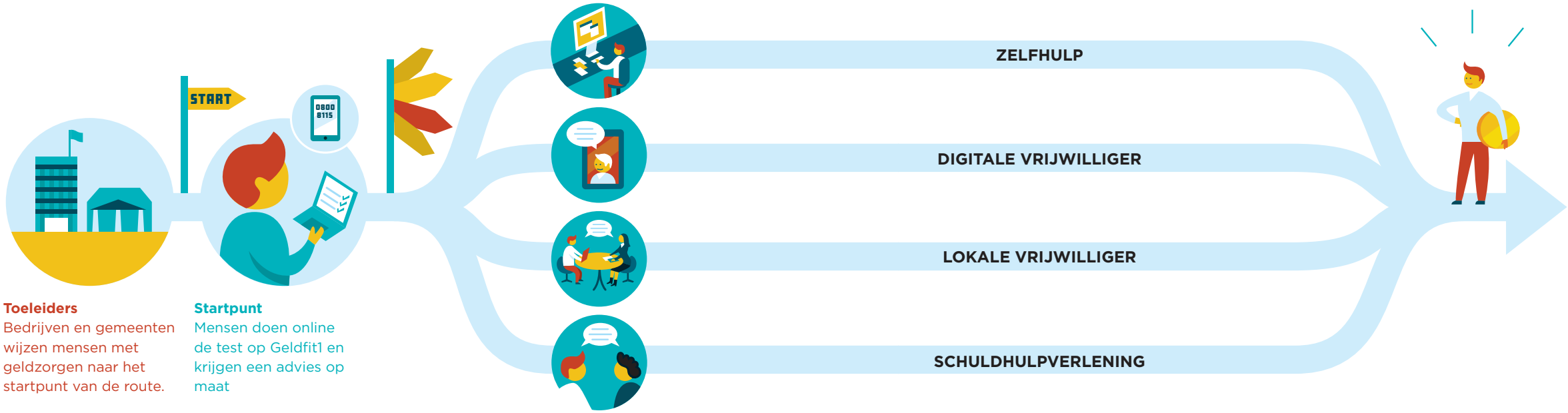

Toeleiders
Bedrijven en gemeenten wijzen mensen met geldzorgen naar het startpunt van de route.

Startpunt
Mensen doen online de test op Geldfit1 en krijgen een advies op maat

HET SCHULDENPROBLEEM

- 2 miljoen huishoudens hebben één of meer betalingsachterstanden.
- 1,4 miljoen huishoudens hebben problematische schulden of lopen het risico die te krijgen.
- Het duurt gemiddeld 5 jaar voordat een burger zich komt melden voor hulp.
- In die tijd is iets dat veelal begon als een relatief kleine schuld bij één schuldeiser opgelopen tot een schuld van gemiddeld €42.000 bij gemiddeld 13 schuldeisers.

DE NEDERLANDSE SCHULDHULPROUTE

De Nederlandse Schuldhulp-route (NSR) wijst mensen met geldzorgen in een zo vroeg mogelijk stadium de weg naar gepaste hulp, van preventie tot professionele (schuld) hulpverlening. Hierbij werkt de NSR samen met gemeenten, toeleiders en interventies.

GEMEENTEN

Gemeenten hebben de wettelijke verantwoordelijkheid om schuldhulpverlening aan te bieden aan zijn burgers. Zij hebben de regie op de lokale interventies. De NSR helpt gemeenten om burgers met financiële problemen zo vroeg mogelijk in actie te krijgen. Het liefst preventief, maar indien nodig worden de burgers door verwezen naar het juiste gemeenteloket.

TOELEIDERS

Toeleiders zijn publieke en private partijen waar burgers een relatie mee hebben, bijvoorbeeld als klant of als werknemer. Toeleiders proberen in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren als iemand mogelijk financiële problemen heeft. Bijvoorbeeld als een klant een incasso storneert, er een betaalachterstand ontstaat of een werknemer een voorschot vraagt op zijn loon. De toeleiders proberen deze persoon vervolgens via hun eigen kanalen te motiveren om in actie te komen. Dat kan bijvoorbeeld door een boodschap op te nemen in een brief, in een email of op de website. Het kan uiteraard ook in een persoonlijk gesprek. Het idee is dat een persoon die in financiële problemen komt of dreigt te komen van verschillende toeleiders dezelfde boodschap krijgt; kom in actie!

INTERVENTIES

Interventies die worden aangeboden door (schuld)hulpverleners zijn verdeeld over vier afslagen::

AFSLAG 1
Zelfhulp via bijvoorbeeld het Nibud of de Belastingdienst

AFSLAG 2
Een digitale buddy via bijvoorbeeld de app fiKks

AFSLAG 3
Lokale vrijwilliger van bijvoorbeeld SchuldHulp-Maatje of Humanitas

AFSLAG 4
Professionele (schuld)hulpverlening in de eigen gemeente

DE NEDERLANDSE SCHULDHULPROUTE

In 2020 hebben bijna 190.000 mensen Geldfit bezocht.

189.844
bezoeken op Geldfit.nl
(121.483 in 2019)

53.135
adviezen gegeven
(25.283 in 2019)

7.389
mensen geholpen
via zelfhulp

6.544
mensen naar
gemeentelijke schuldhulp

1.982
mensen doorverwezen
naar betalingsregelingen

1.591
mensen gekoppeld
aan een online coach

1.295
mensen dooorverwezen
naar hulp via 0800-8115

653
mensen in contact
met vrijwilligershulp

METHODE

METHODE

Op basis van persona's berekenen we de totale economische impact van de NSR via het kanaal Geldfit en valideren deze met meerdere experts.

OPSTELLEN PERSONA'S

- Door het anonieme karakter van Geldfit en de huidige (afwezigheid van) registratie van gegevens in de keten, is het niet mogelijk om individuele deelnemers te volgen door de keten heen.
- Daarom zijn er vier persona's opgesteld, op basis van analyse van sociaal-demografische kenmerken van deelnemers van de NSR.[1]
- Deze persona's hebben elk een set onderscheidende kenmerken, wat ons in staat stelt tot het indelen van NSR-deelnemers in één van deze vier profielen.
- Gezamenlijk vertegenwoordigen deze persona's een groot deel (>80%) van alle NSR-deelnemers.

MODELLEREN

- Om de economische impact van de NSR te bepalen zijn de activiteiten van de hele keten beschouwd.
- De economische impact van de activiteiten van de NSR is berekend middels een micro-analyse en macro-analyse:
- De micro-analyse bestaat uit een business case met daarin de impact van de interventies van NSR op indicatoren als uitkeringsgebruik, ziekte en werk. Deze impact wordt bepaald aan de hand van literatuur, NSR-eigen data en input van stakeholders.
- De macro-analyse beschrijft de impact van de interventies van NSR op het BBP op basis van input-outputtabellen van het CBS, aan de hand van de toegenomen arbeids-participatie van persona's.
- De kosten en baten van één jaar zijn in ogenschouw genomen, waarbij de baten in werkelijkheid gespreid over enkele jaren kunnen vallen.

VALIDEREN

- De bevindingen van dit rapport zijn gevalideerd met experts uit het bredere ecosysteem schulddienst- en hulpverlening en stakeholders van de NSR middels 30 validatiesessies:
  - Toeleiders
  - Gemeenten
  - Interventies
  - Kennisinstituten
- In een validatiesessie vragen we vertegenwoordigers van de organisatie te reflecteren op onze aanpak en (tussentijdse) resultaten.

1 Hierbij is gebruik gemaakt van data van de NSR (resultaat van de test, postcode), demografische data van het CBS, commerciële lifestyle data, data van het RIVM en betaalgedrag van een factoringbureau. Deze data is gecombineerd middels de Postcode Preventie Aanpak, een unieke aanpak die is geaccrediteerd door Berenschot.

1

ANJALI (36)

Leeftijd	36
Geslacht	Vrouw
Huishouden	Allenstaande moeder

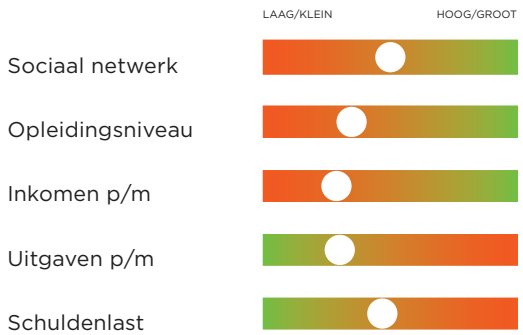

HUIDIGE SITUATIE

Met verschillende toeslagen, waaronder het KGB en vakantiegeld, weet ze vaak net de eindjes aan elkaar te knopen. Ze heeft wel eens achterstanden maar meestal weet ze die op tijd op te lossen, soms door geld van haar ouders te lenen. Door het lage inkomen lijkt deze situatie niet op korte termijn te verbeteren en dat levert stress op, maar concrete fysieke en mentale klachten heeft ze niet. Ze denkt dat het wel zou helpen om eens met een coach naar haar inkomsten en uitgaven te kijken. Nadat zij en haar partner uit elkaar zijn gegaan is ze het overzicht een beetje kwijtgeraakt. Ze is in het verleden al eens bij een psycholoog in behandeling geweest voor burn-out en stressklachten.

PREVENTIE

Mocht het geleende geld wegvallen, dan leveren de achterstanden een probleem op doordat het inkomen structureel laag is. Door haar verleden, met onder andere stressklachten, is de kans groot dat zij opnieuw in de B-GGZ zou belanden.
In deze situatie kan de NSR een huishoudboekje of (online) vrijwilliger adviseren. Een vrijwilliger kan helpen bij het creëren van een beter overzicht van inkomsten en uitgaven. Ook biedt een vrijwilliger hulp door te evalueren welke uitgaven noodzakelijk zijn en door het verwijzen naar organisaties die ondersteunen op het gebied van solliciteren, zodat ze haar inkomen structureel kan verhogen.

2

JOHAN (57)

Leeftijd	57
Geslacht	Man
Huishouden	Gezin

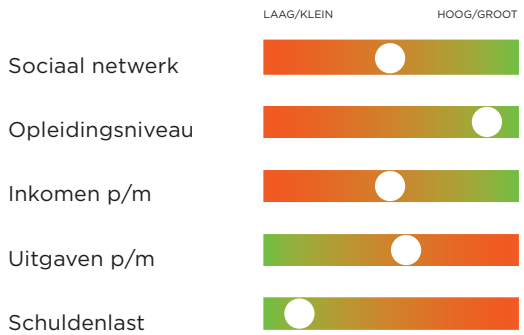

HUIDIGE SITUATIE

Nadat hij een aantal maanden geleden zijn baan verloor, is hij in de WW terecht gekomen. Hier moest het comfortabele uitgavepatroon van het gezin op worden aangepast, wat de nodige spanning met zich meebracht. Door de spanning en stress zijn bij Johan gezondheidsklachten ontstaan, dus is hij meer gebruik gaan maken van de fysiotherapeut en chiropractor.
Hij is hoogopgeleid, maar bang om in de bijstand te belanden. Ondertussen is hij behoorlijk aan het interen op zijn eigen vermogen. De huidige arbeidsmarkt is moeilijk, dus Johan solliciteert veel maar hij komt er (mogelijk vanwege zijn leeftijd) moeilijk tussen. Hij is binnen het gezin de enige verdiener.

PREVENTIE

Wanneer het eigen vermogen opraakt en de WW-periode afloopt, is de kans groot dat Johan in de bijstand belandt. Hij komt namelijk ook niet in aanmerking komt voor een IOW- of IOAW-uitkering. Van een bijstandsuitkering kan zijn gezin niet rondkomen en dus kan het zijn dat het huis verkocht moet worden. Door ondersteuning vanuit de NSR kan Johan bijvoorbeeld worden geholpen om met partijen betalingsregelingen te treffen. Dit kan er vervolgens voor zorgen dat het gezin geen grote betalingsachterstanden oploopt.
Daarnaast kan de NSR Johan in contact brengen met een organisatie die ondersteunt tijdens het solliciteren, bijvoorbeeld bij het schrijven van sollicitatiebrieven. Zonder interventie van de NSR kan het zijn dat het gezin uiteindelijk aan moet kloppen bij de gemeentelijke schuldhulpverlening. De spanning die de situatie dan met zich meebrengt kan leiden tot langdurige gezondheidsklachten en een sterk verkleinde kans op re-integratie op de arbeidsmarkt.

3

DEBBIE (43)

Leeftijd	43
Geslacht	Vrouw
Huishouden	Alleenstaand

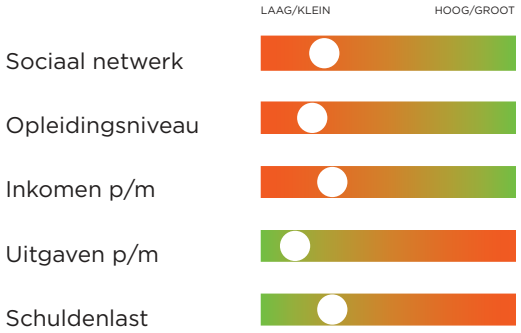

HUIDIGE SITUATIE

Ze is al langere tijd arbeidsongeschikt en ontvangt daardoor een WGA of IVA uitkering. Om niet buiten de maatschappij te vallen probeert ze licht vrijwilligerswerk te doen. Verder ontvangt ze meerdere toeslagen en kan daardoor het hoofd boven water houden, maar ze kan niet sparen voor grote of onverwachte uitgaven.
Mocht de wasmachine kapot gaan, overweegt ze om een nieuwe te kopen op afbetaling. Het concept van renterisico is haar niet helemaal duidelijk, maar ze verwacht het eerste half jaar de maandelijkse betaling wel na te kunnen komen.

PREVENTIE

Het ontbreken van financiële kennis kan er binnen een jaar voor zorgen dat Debbie van een betalingsachterstand naar een problematische schuld gaat. Zelfhulp is waarschijnlijk niet toereikend, dus de NSR zou hier kunnen bijdragen middels de interventie van een (digitale) vrijwilliger. Deze kan helpen met het zoeken naar een alternatief zonder hoge rente en brengt inkomsten en uitgaven in kaart.
Naast het afgewende financiële risico, kan een positief neveneffect van de inzet van een vrijwilliger terug te zien zijn in de gezondheid. In plaats van volledig afgekeurd te zijn, kan Debbie misschien weer voor 30% beginnen te werken en mogelijk nog meer.

4

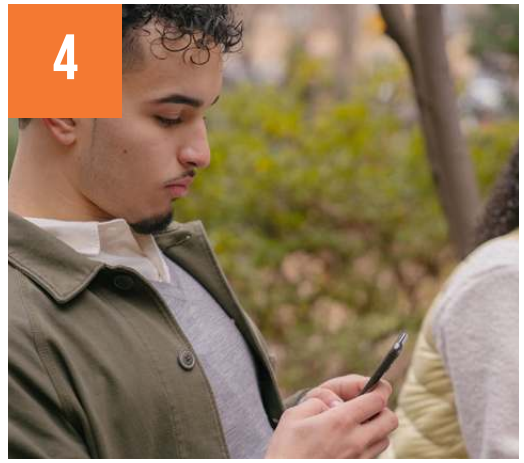

MILAN (27)

Leeftijd	27
Geslacht	Man
Huishouden	Samenwonend

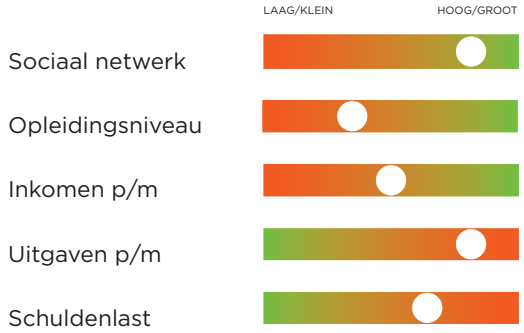

HUIDIGE SITUATIE

Hij heeft een gemiddeld inkomen, maar totaal geen overzicht in inkomsten en uitgaven. Vaak houdt hij er een hogere levensstandaard op na dan zijn budget toelaat. Zijn vaste lasten, zoals de huur, blijft hij zoveel mogelijk doorbetalen. Met kleinere bedragen, zoals een telefoonabonnement, lukt dat lang niet altijd.
Groepsdruk is een van de grootste oorzaken van zijn te hoge uitgaven. Hij durft hier niet met vrienden of een professional over te praten. Deze sociale en financiële factoren hebben er voor gezorgd dat hij overspannen thuis zit. De situatie voelt uitzichtloos en daarom kan hij geen discipline opbrengen gezonder te gaan leven. Dit zet druk op de relatie.

PREVENTIE

De huidige lifestyle en reeds ontwikkelde gevolgen kunnen ervoor zorgen dat een verslaving op de loer ligt. Als op een gegeven moment ook de vaste lasten niet meer betaald kunnen worden, is een huisuitzetting een mogelijk gevolg. Ook de kans op baanverlies kan toenemen, waardoor in dat geval de overige achterstanden blijven oplopen. Op jonge leeftijd kan hij hierdoor in een saneringstraject terecht komen.
Wanneer de NSR tijdig en gericht mensen zoals Milan weet te bereiken, gaan ze hopelijk in een eerder stadium (online) op onderzoek uit. Zo kunnen ze bijvoorbeeld leren dat het mogelijk is betalingsregelingen te treffen. Via de NSR kan deze groep in contact komen met een (digitale) vrijwilliger, die helpt overzicht te creëren en te budgetteren.

METHODE

We kijken naar bespaarde kosten, directe opbrengsten en kosten van de dienstverlening van de NSR.

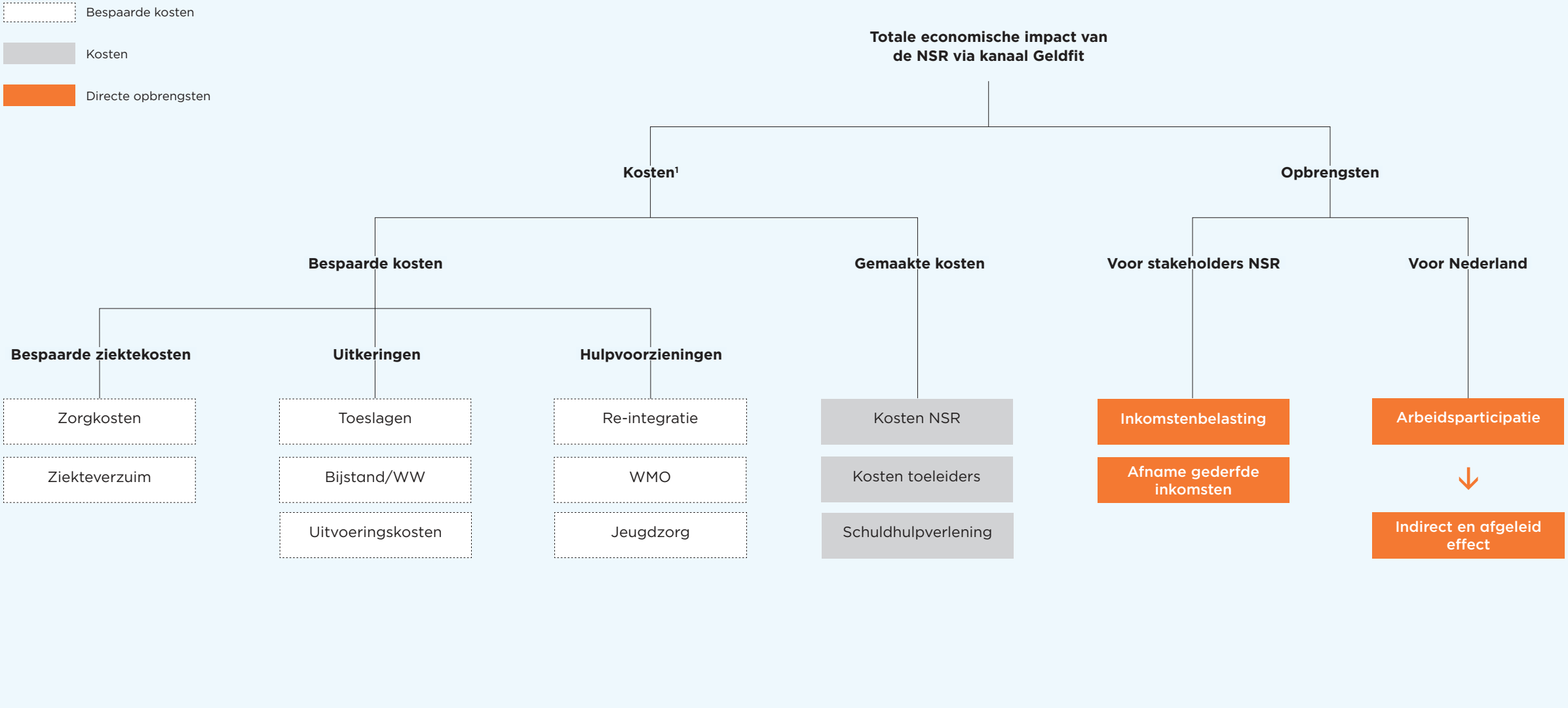

1 Kosten voor schuldhulpverlening en het innen van openstaande crediteurenposten (bijvoorbeeld rechtbankkosten) zijn hier buiten beschouwing gelaten wegens de aangetoond kleine (<1%) impact (Aarts et al., 2011)

METHODE

Samen zijn deze kosten en opbrengsten de micro- en macro-economische impact.

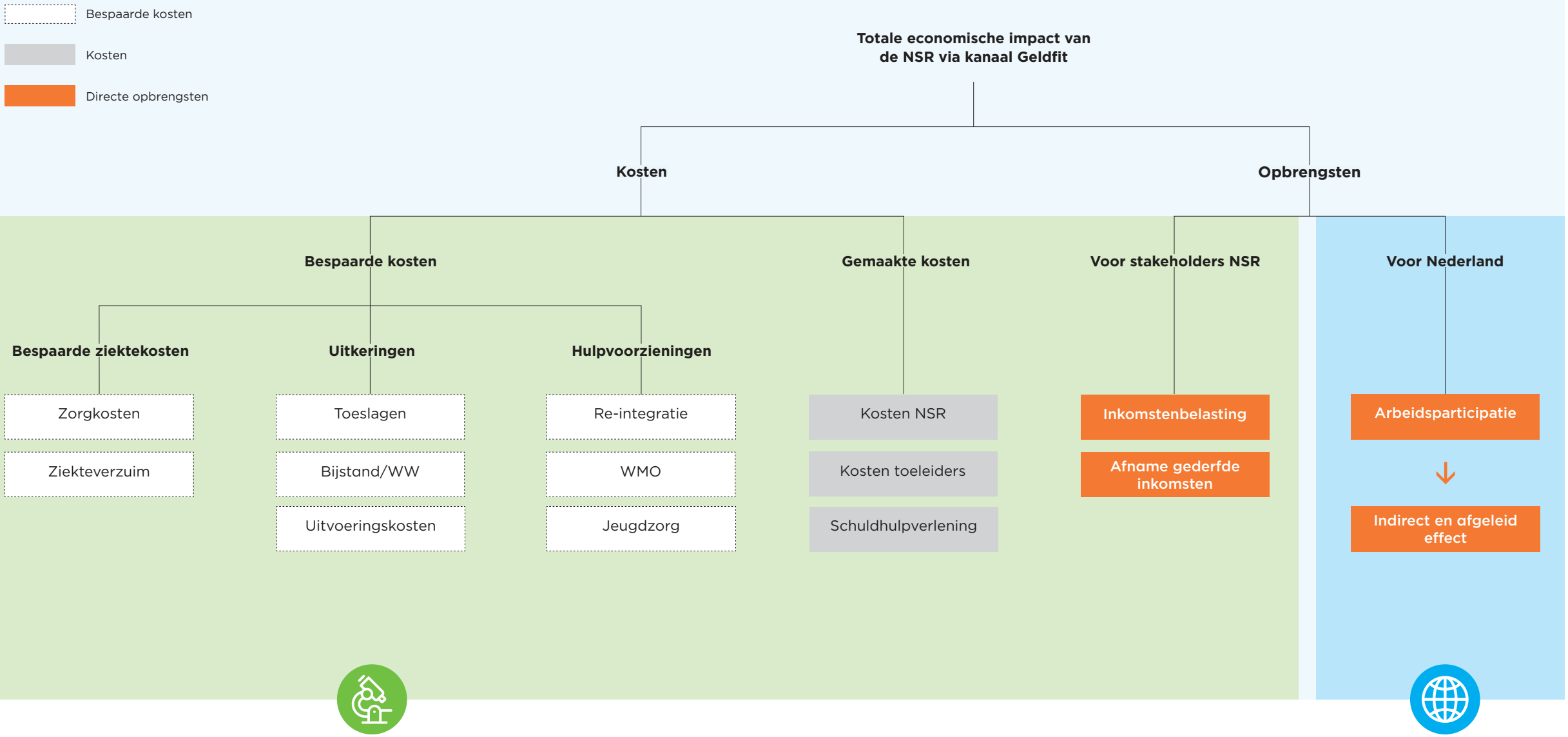

Micro-economische impact

Wat zijn de (bespaarde) kosten en directe opbrengsten voor stakeholders van de NSR?

Macro-economische impact

Wat is de toegevoegde waarde van de NSR voor het BBP?

METHODE

Voor het voorspellen van de economische impact gaan we uit van een groei van het aantal bezoekers van Geldfit.

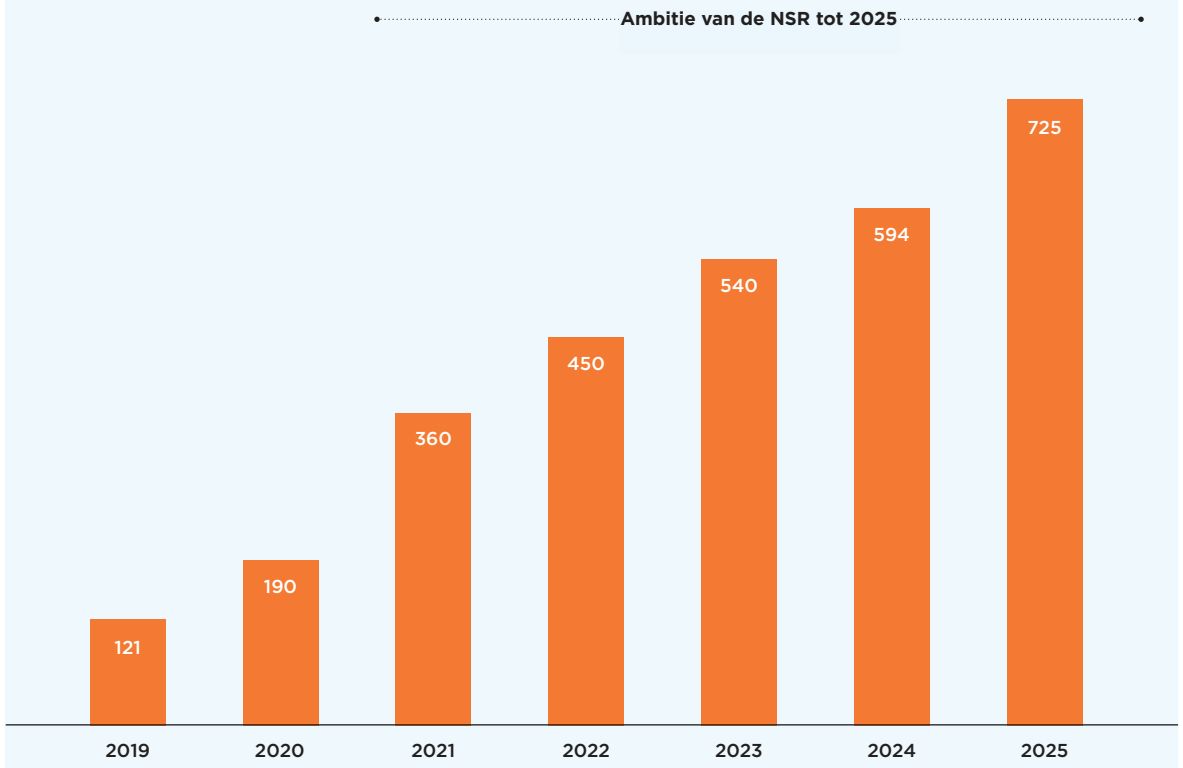

Aantal bezoekers van Geldfit (x 1.000)

Bron: jaarverslag NSR, prognose NSR

BELANGRIJKSTE AANNAMES

METHODE

Een deel van de bezoekers had de weg naar hulp ook zonder Geldfit gevonden, daarom hebben we de impact gecorrigeerd voor deze groep.

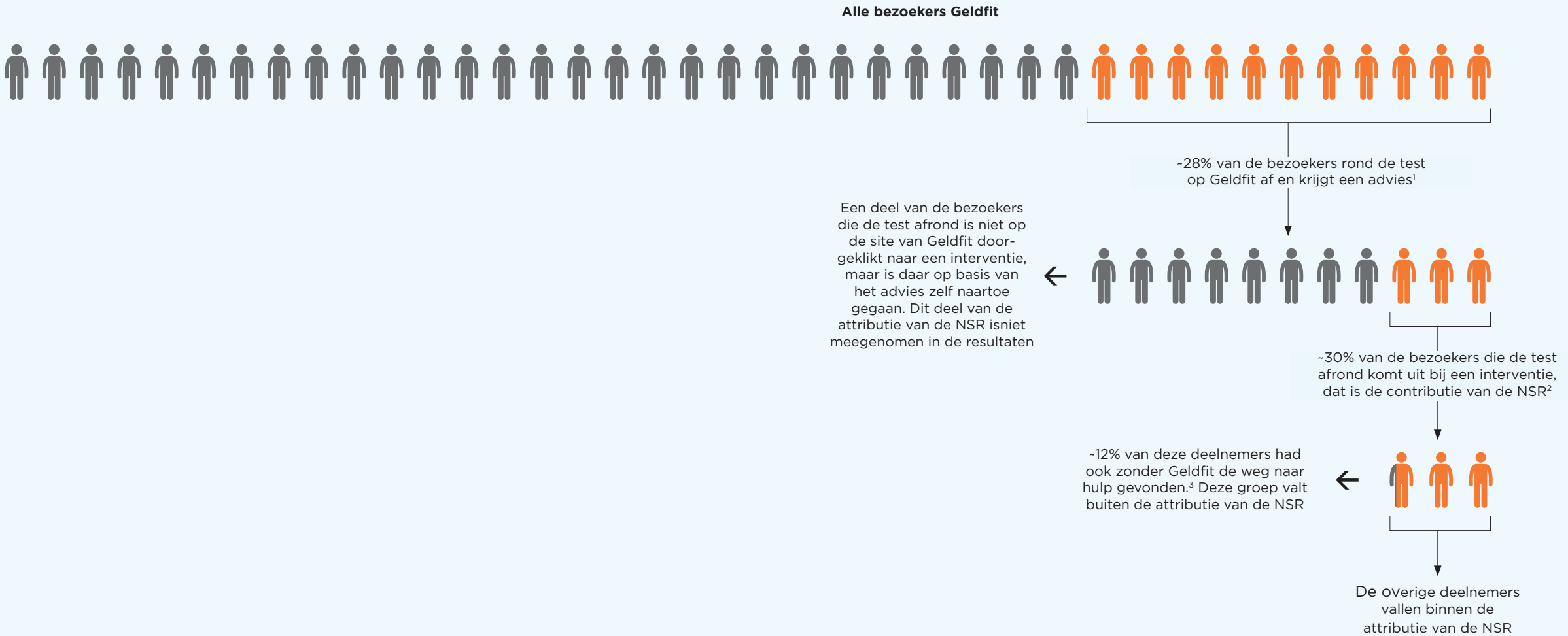

1 Bron: NSR
2 Uit gesprekken met stakeholders blijkt dat niet tot nauwelijks wordt bijgehouden hoe mensen die gebruik willen gaan maken van een interventies die interventie hebben gevonden. De daadwerkelijke contributie van Geldfit is dus vooral-snog lastig vast te stellen. Door afspraken te maken met interventies kan Geldfit meer zicht krijgen op 1) het aantal (extra) mensen dit zich via Geldfit meldt bij een interventie, 2) of deze mensen zich eerder bij hulp melden en 3) of deze hulp passend is.
3 Aangezien er geen controlegroep voorhanden is, is de attributie niet exact vast te stellen. We hebben hiervoor een aanname gedaan o.b.v. de 650.000 huishoudens met problematische schulden (Panteia, Huishoudens in de rode cijfers, 2015) en de 78.000 aanmeldingen in 2020 bij de schuldhulpverlening (NVVK, jaarverslag 2020).

METHODE

Om het preventieve karakter van het kanaal Geldfit van de NSR te reflecteren, nemen we een deel van de bezoekers zonder schulden mee in de impactmeting.

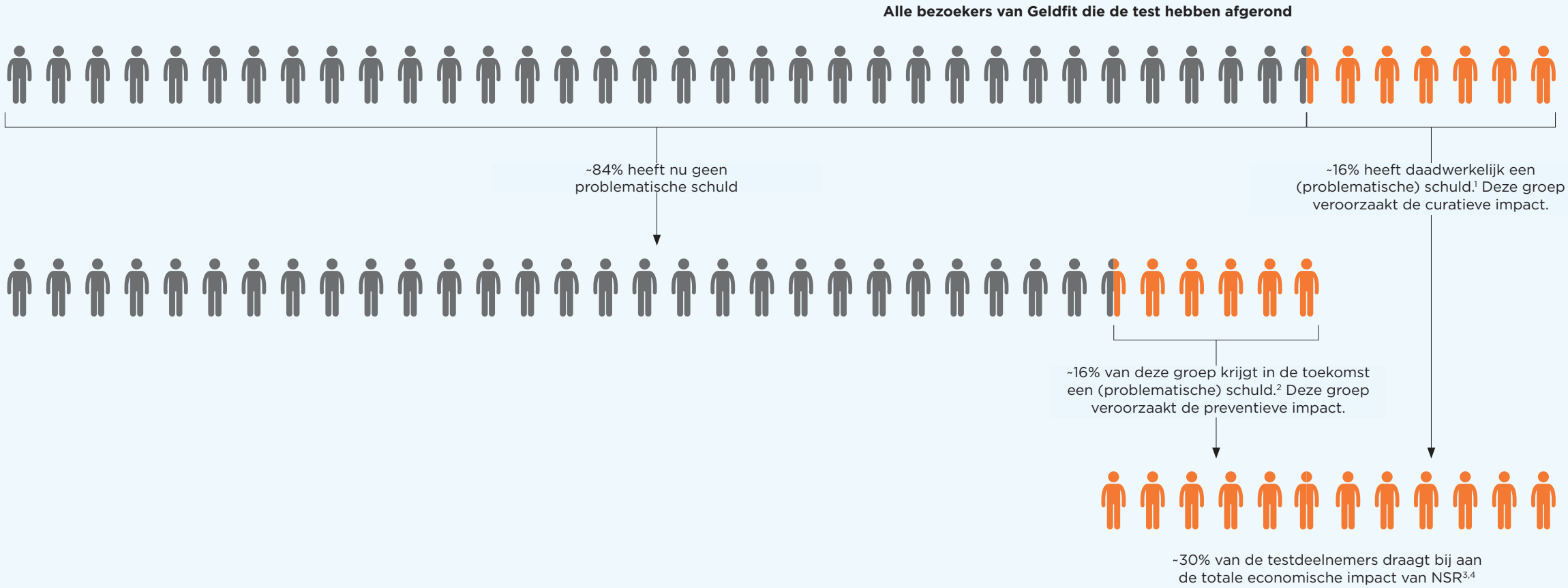

1 Bron: NSR
2 De preventieve groep bestaat uit Geldfit-bezoekers die nu nog geen schulden hebben, maar kenmerken bezit die er zeer sterk op wijzen dat deze persoon in de toekomst schulden zal krijgen.
3 Bij het bepalen van de economische impact maken we geen onderscheid tussen Geldfitbezoekers met een preventief en Geldfit-bezoekers met een curatief karakter. Dit is wel een wens voor toekomstige impactmetingen van de NSR.
4 Voor het bepalen van de impact gaan we daarnaast uit van een succespercentage van interventies van 81%, deze schatting is gebaseerd op de Divosa Benchmark 1 .

METHODE

Een deel van de impact wordt teniet gedaan doordat mensen weer nieuwe geldzorgen krijgen, hier is de impact op gecorrigeerd.

1 Bron: NVVK Jaarverslag 2015, waarin staat dat bij 5.200 van de 90.400 aanmeldingen voor schuldhulpverlening sprake is van recidive

METHODE

Er bestaat een zogenaamd ‘granieten bestand’ van mensen die zelden nog uit de bijstand komen, daar zijn de uitkomsten voor gecorrigeerd.

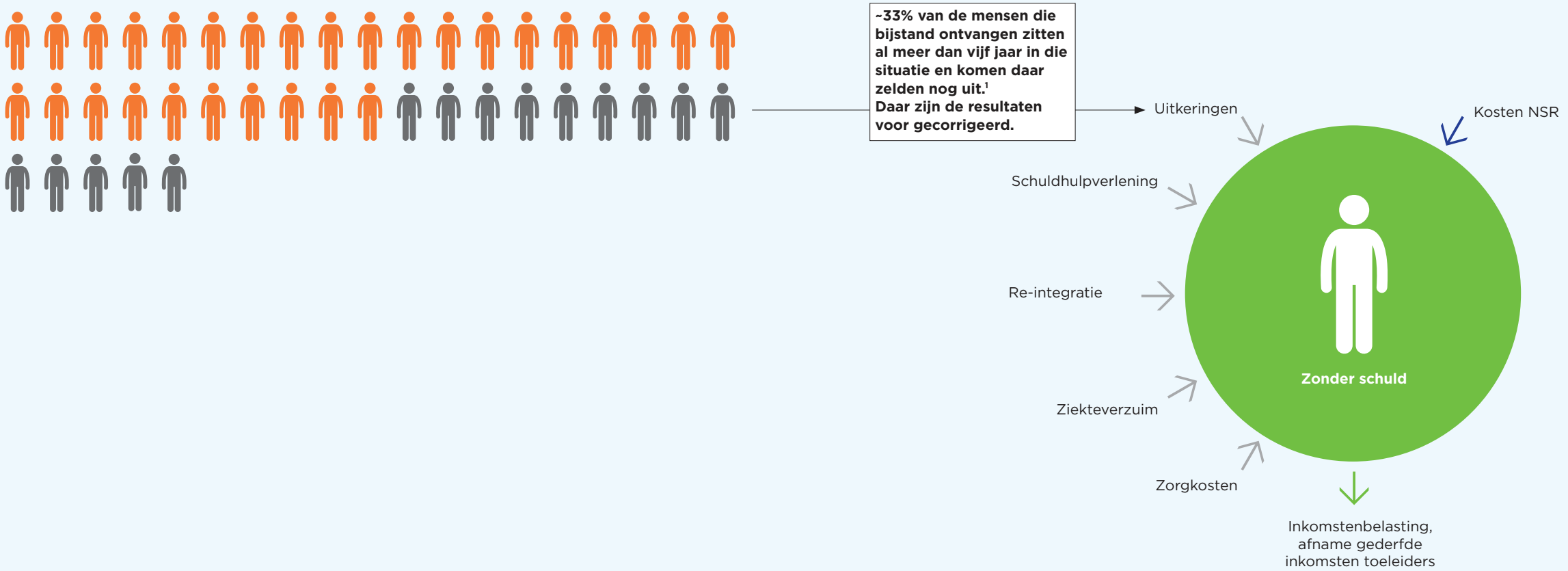

1 Granieten bestand toch niet van steen | Platform Sociaal Werk Nederland **2**
Personen met bijstand | CBS **3**

Hoewel er consensus is over de correlatie tussen schulden en bijvoorbeeld het gebruik van zorg en van sociale voorzieningen, is er weinig bekend over de causaliteit.

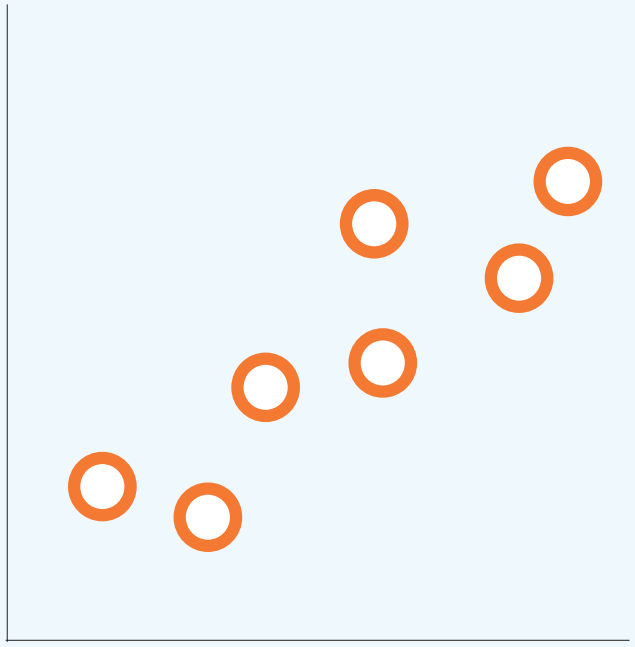

Er is relatief veel informatie beschikbaar over de correlatie tussen het hebben van (problematische) schulden enerzijds en bijvoorbeeld het gebruik van sociale voorzieningen, het gebruik van zorg en arbeidsparticipatie anderzijds[1]

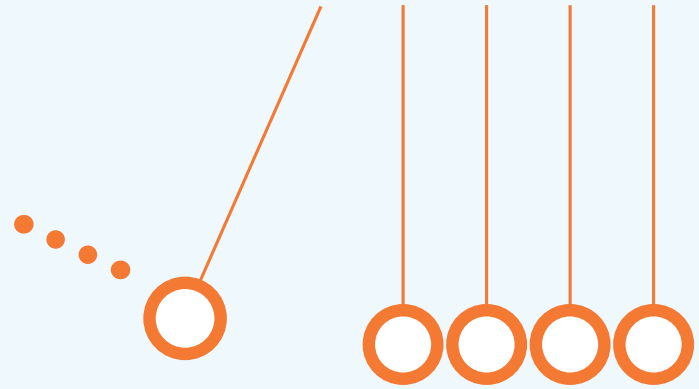

Er is echter weinig tot geen informatie beschikbaar over de causaliteit van deze zaken. Uit de validatiesessies bleek dat er veel herkenning is bij werking in beide richtingen; schulden kunnen bijvoorbeeld leiden tot hoger gebruik van zorg, maar hoger gebruik van zorg kan ook leiden tot schulden. Er is echter geen zicht op aantallen of percentages. Over de exacte causaliteit hebben we daarom geen schatting kunnen maken.

Het CBS heeft aangegeven historische gegevens te hebben over de volgtijdelijkheid van kenmerken, zoals het gebruik van sociale voorzieningen en het ontstaan van problematische schulden. Deze data zou gebruikt kunnen worden voor onderzoek dat meer inzicht geeft in de causaliteit.

1 Zie bijvoorbeeld Discussion Paper 428 'When financials get tough, life gets rough? Problematic debts and ill health' **4**
CPB.nl en Mensen in de bijstand: eerst helpen met schulden, daarna pas met werk – Sociale Vraagstukken **5**

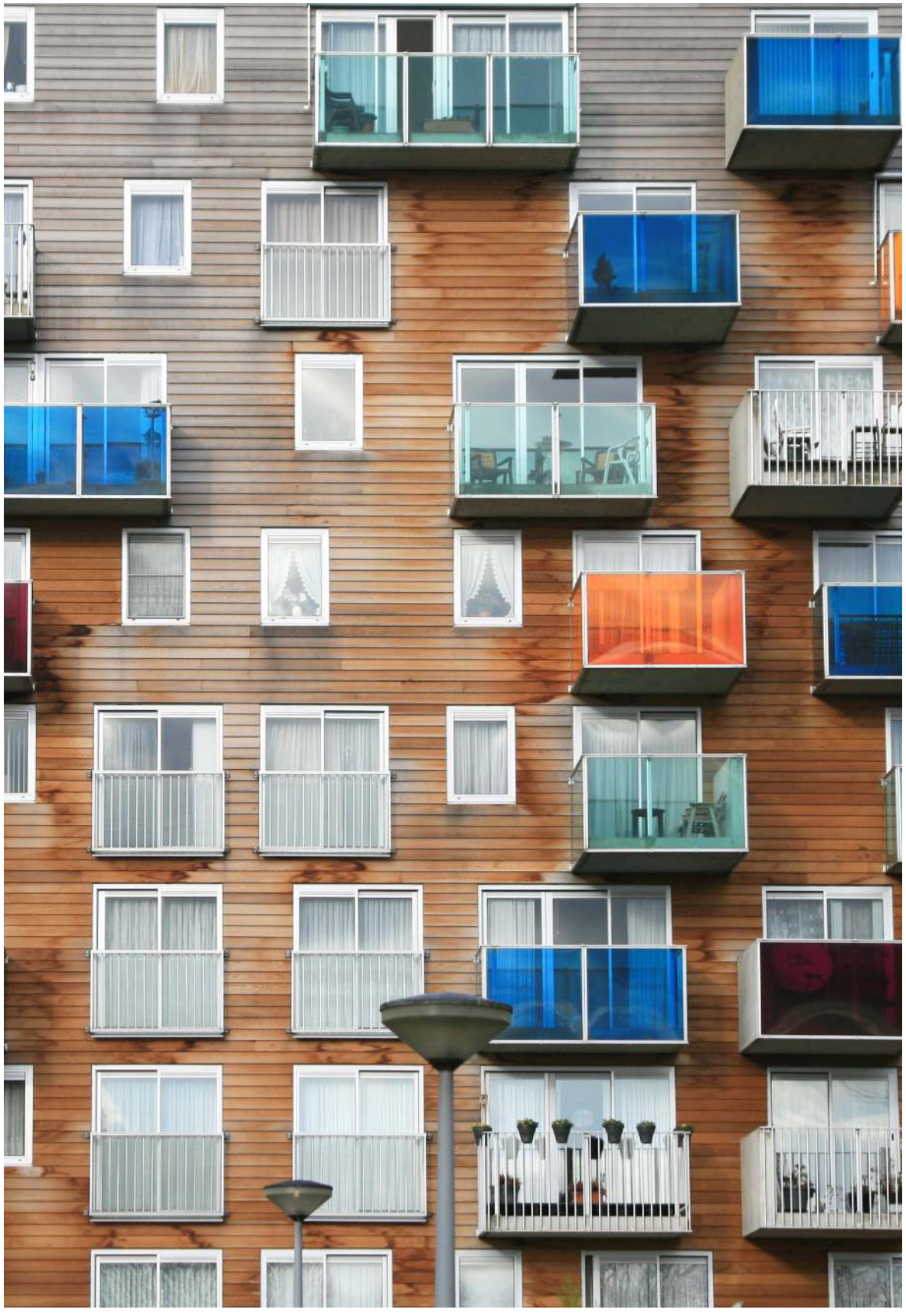

MICRO-ECONOMISCHE IMPACT METHODE

Voor de micro-economische impact beschrijven we op basis van de persona's de situatie met schulden en vergelijken we die met de situatie zonder schulden.

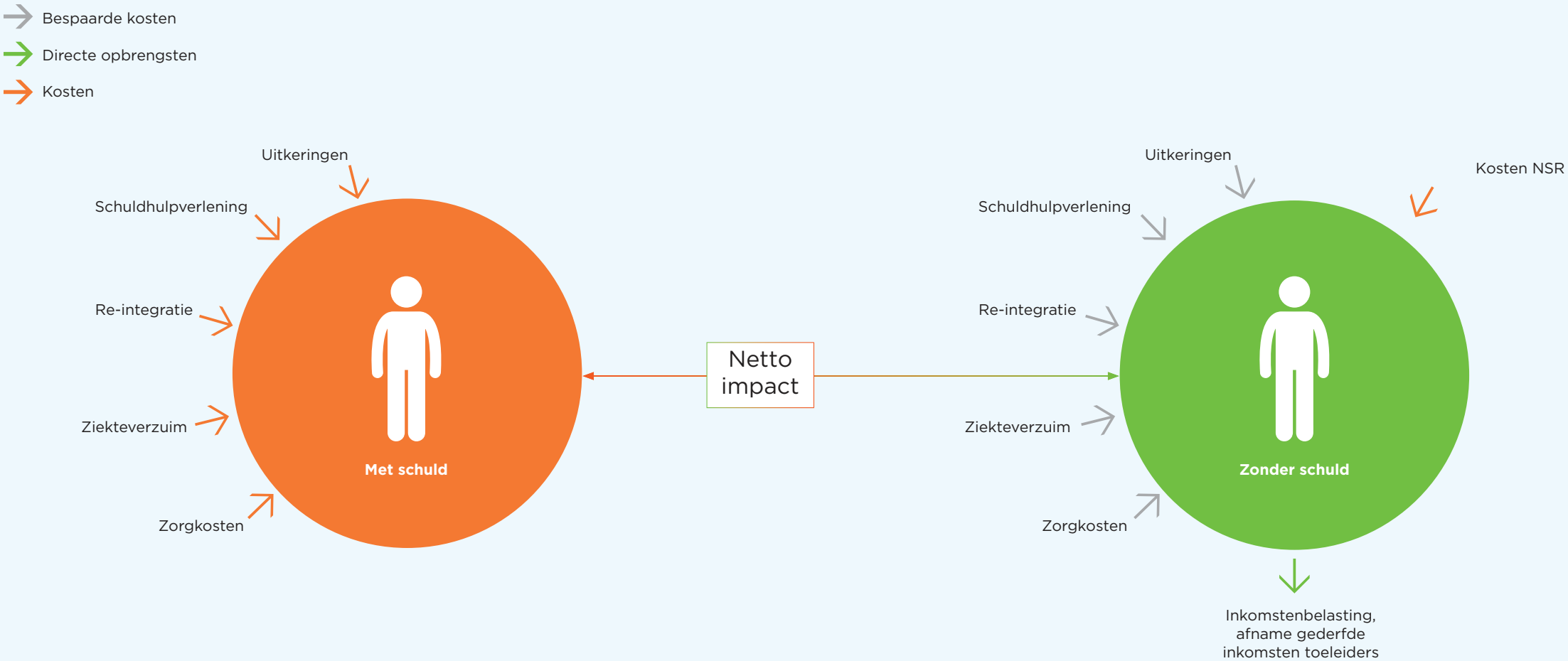

We beschouwen de impact van de NSR via het kanaal Geldfit zowel **curatief** (mensen die door interventie uit de schulden raken) als **preventief** [1] (mensen bij wie door interventie schuld in de toekomst wordt voorkomen)

1 De preventieve groep deelnemers bestaat uit de groep Geldfit-bezoekers die nu nog geen schulden heeft, maar kenmerken bezit die er zeer sterk op wijzen dat deze person in de toekomst schulden zal krijgen

Voor elke persona berekenen we het verschil in kosten en baten voor- en na interventie, vermenigvuldigd met het aantal bezoekers dat is doorgeleid naar een interventie.

Kosten en baten VOOR interventie x **Kosten en baten NA interventie** x **Aantal bezoekers Geldfit** = **Netto Impact**

Enkele kenmerken per persona's [1,2]

Kostenpost	Voor interventie		Na interventie		Kosten per jaar		Impact
WW	[66%	–	29%]	x	€ 26.411,--	=	~€ 9.800,--
Chronische ziekte	[67%	–	50%]	x	€ 1.971,64	=	~ € 335,--
Gebruik van re-integratie	[6%	–	2%]	x	€ 5.739,--	=	~ € 230,--
Gebruik van POH (GGZ)	[10%	–	7%]	x	€ 302,81	=	~ € 9,--

Samenstelling bezoekers Geldfit

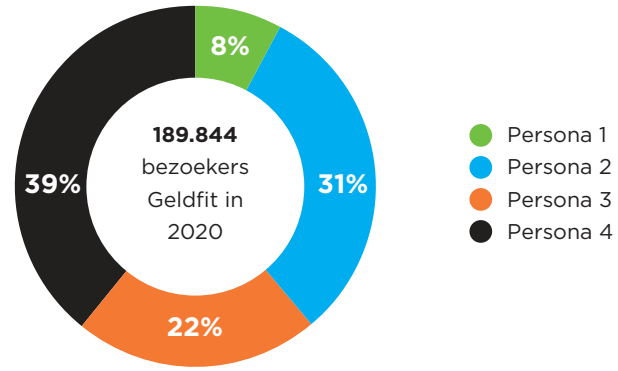

1 Niet-uitputtend voorbeeld voor één persona; zie de achterliggende modellen voor een volledig overzicht van de kenmerken en aannames. Daarbij gebruikte bronnen zijn o.a. UWV, Belastingdienst, Rijksoverheid, NSR, analyse Datafuture, CBS, Vektis.

2 Kenmerken van bezoekers van Geldfit met schulden op basis van postcode versus gemiddelde van Nederland. Het CBS heeft aangegeven data te hebben die kan helpen bij het verfijnen van deze methodiek.

MICRO-ECONOMISCHE IMPACT

RESULTATEN

In 2020 levert Geldfit €78 miljoen maatschappelijke economische waarde op voor stakeholders, oplopend naar geschat €220 miljoen in 2024.

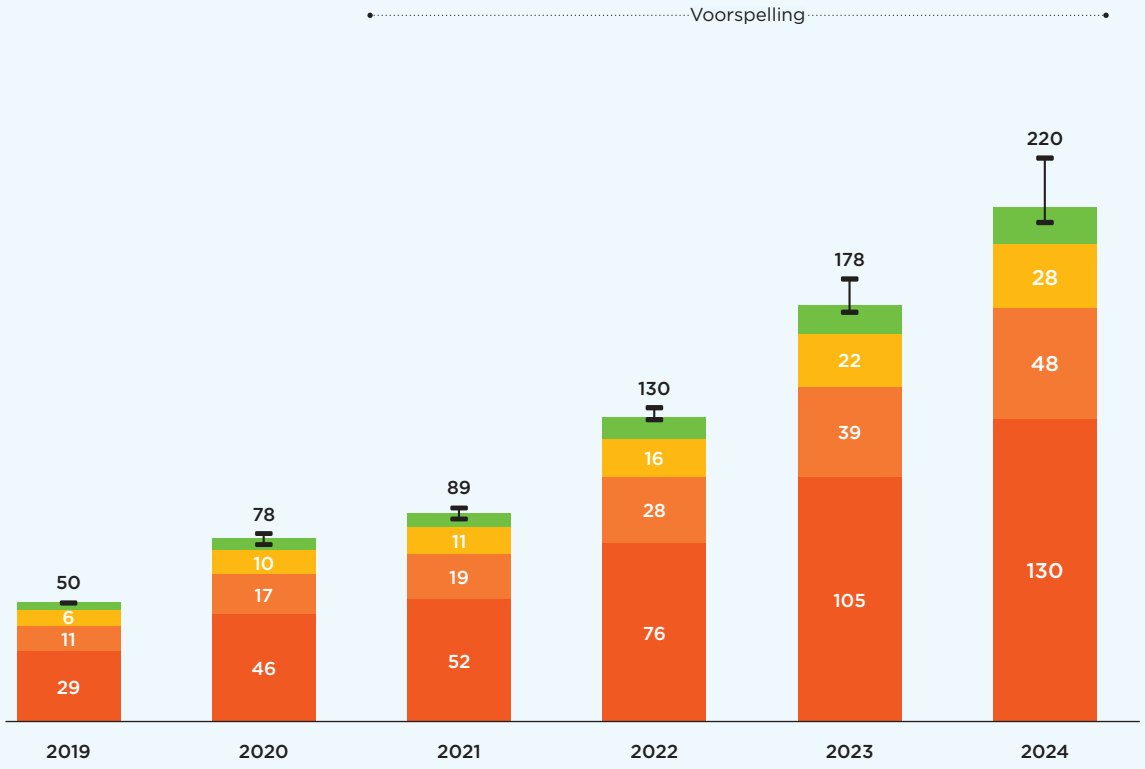

Totale impact naar persona (€M)

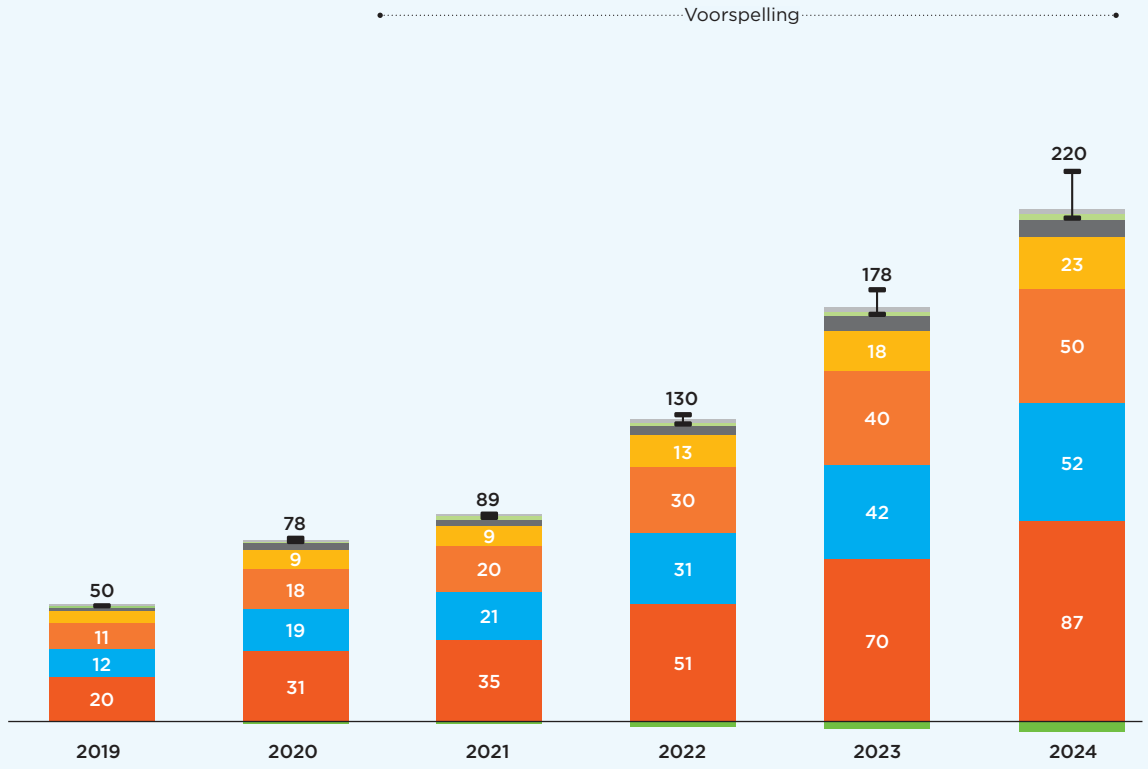

Totale impact naar kostenpost (€M)

Bron: Hoofdzakelijk UWV, Belastingdienst, Rijksoverheid, NSR, analyse Datafuture, CPB Middellangetermijn-verkenning 2022-2025, OECD World Economic Outlook May 2021. Zie achterliggende modellen voor een volledige bronvermelding. De onzekerheidsmarge geeft een indicatieve spreiding van de voorspelling o.b.v. macro-economische vooruitzichten van CPB en OECD.

- Persona 1
- Persona 2
- Persona 3
- Persona 4

- Bijstand
- WW
- Inkomstenbelasting
- Gederfde inkomsten
- GGZ
- Chronisch ziek
- Overig (Overige kosten omvatten re-integratie, Wmo, ziekteverzuim, jeugdhulp, en de operationele kosten van de NSR)
- SHV

De gemiddelde impact per bezoeker van Geldfit die gebruik heeft gemaakt van een interventie ligt rond de €4.300; de besparing voor gemeenten hangt af van het bereik.

Gemiddelde impact per doorverwezen persoon (€)

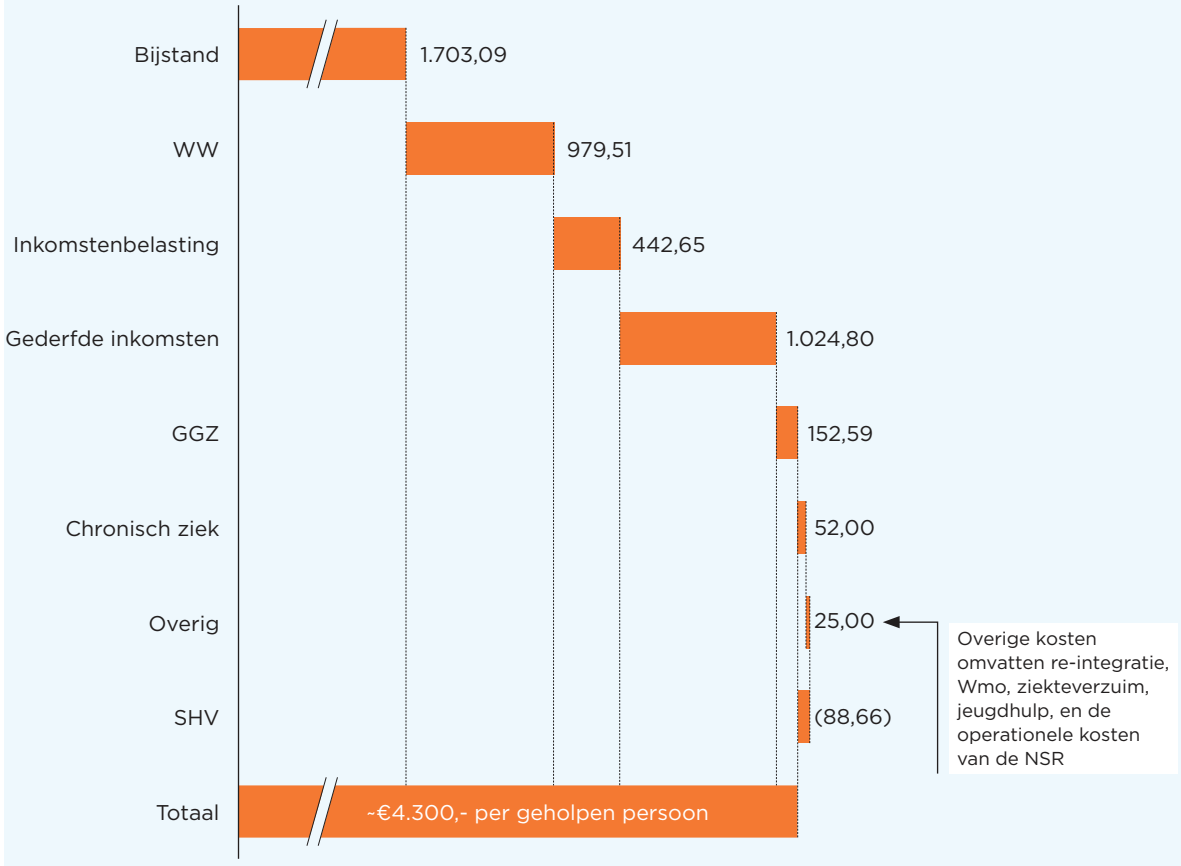

Opgeteld betekent dit een gemiddelde besparing van:
Bij het toeleiden naar hulp van...

(Bedragen in euro's)

	100 personen	500 personen	1000 personen
Bijstand	170.309	851.545	1.703.090
Gederfde inkomsten	102.480	512.400	1.024.800
WW	97.951	489.755	979.510
Inkomstenbelasting	44.265	221.325	442.650
GGZ	15.259	76.295	152.590
Chronisch ziek	5.200	26.000	52.000
Re-integratie	1.800	9.000	18.000
Wmo	1.650	8.250	16.500
Ziekteverzuim	1.065	5.325	10.650
Jeugdzorg	606	3.030	6.060
Begeleiding NSR	(1.118)	(5.590)	(11.180)
SHV	(8.866)	(44.330)	(88.660)

Bron: hoofdzakelijk UWV, Belastingdienst, Rijksoverheid, NSR, analyse Datafuture.
Zie achterliggende modellen voor een volledige bronvermelding.

MACRO-ECONOMISCHE IMPACT METHODE

De macro-economische impact is de bijdrage van de NSR via kanaal Geldfit aan het BBP en bestaat uit drie componenten.

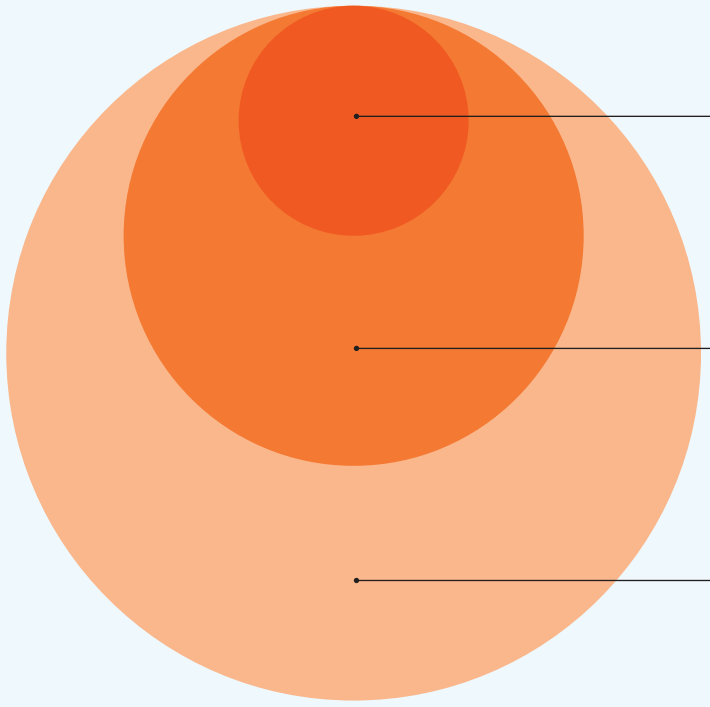

DIRECT

De bijdrage van een additionele FTE in een bepaalde sector en toegenomen bestedings-ruimte van het huishouden aan het Bruto Binnenlands Product (BBP)

VOORBEELD

Een bezoeker van Geldfit gaat na de interventie weer werken en heeft meer koopkracht

INDIRECT

De additionele impact die wordt gecreëerd doordat andere sectoren input leveren voor die extra FTE

VOORBEELD

Het bedrijf van de deelnemer heeft hierdoor een extra laptop en soft-warelicenties nodig

AFGELEID

De extra impact door meer vrij besteedbaar inkomen van de klant en werknemers in toeleverende sectoren

VOORBEELD

De deelnemer heeft meer te besteden en gaat daardoor vaker uit eten, toeleveranciers van toeleveranciers krijgen meer opdrachten

Het extra salaris van Geldfit-bezoekers rekenen we door naar toegevoegde waarde en een multiplier voor indirect en afgeleid effect.

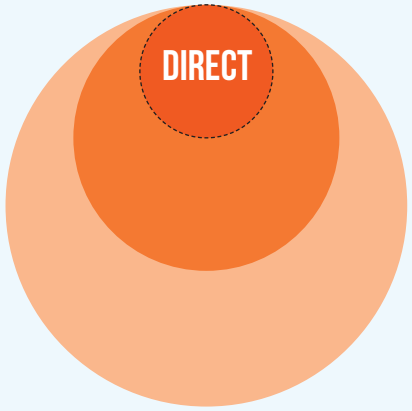

STAP 1

Bereken de Toegevoegde Waarde

De Toegevoegde Waarde (TW) is de waarde die een bedrijf aan een product heeft toegevoegd, gedefinieerd als de omzet minus de aankoopkosten. De som van alle TW in een land is het BBP. De belangrijkste componenten van de TW zijn loonkosten en winst[1]. Als startpunt van de berekening nemen we het salaris van een werknemer in een bepaalde sector. Die vermeerderen we met een benadering van de sociale premies en winst in die sector, om tot een inschatting van de toegevoegde waarde te komen.[1]

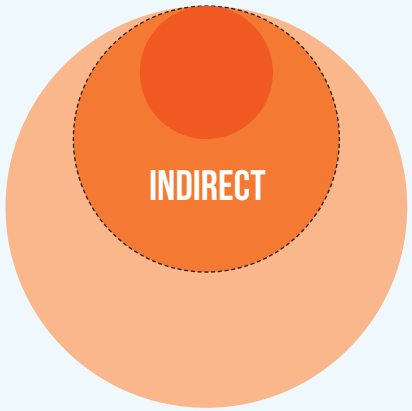

STAP 2 EN 3

Bereken de multipliers voor het indirecte en afgeleid effect

Het aannemen van een werknemer gaat voor een werkgever in principe altijd gepaard met meer omzet: anders zou het immers alleen maar geld kosten om iemand aan te nemen. Door input-outputtabellen van het CBS weten we hoe extra omzet in een sector zich vertaalt naar extra aankopen uit andere sectoren.[2] We weten ook hoe in elke sector de TW zich verhoudt tot de omzet. Hierdoor kunnen we berekenen wat extra TW in één sector betekent voor extra TW in alle andere sectoren, uitgedrukt in een *multiplier*. Als we het directe effect vermenigvuldigen met de multiplier krijgen we het **indirecte effect.**

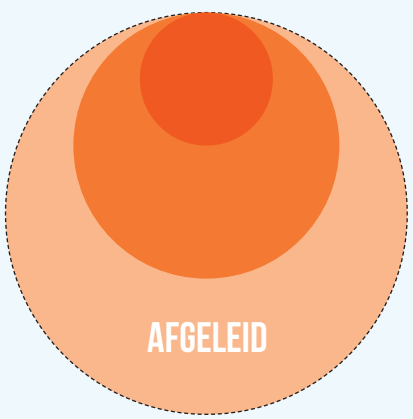

De berekening voor het afgeleide effect lijkt veel op de berekening voor het indirecte effect. We nemen hiervoor mee hoe extra salaris zich vertaalt naar uitgaven in verschillende sectoren. Een huishouden wordt hiervoor als het ware als een aparte sector gezien en toegevoegd aan de totale input-outputtabel. Ook hiervoor maken we gebruik van de data van het CBS. Als we de multiplier waarin ook dit effect is meegenomen vermenigvuldigen met het directe effect krijgen we het **afgeleide effect.**

De berekening de toegevoegde waarde (schematisch)

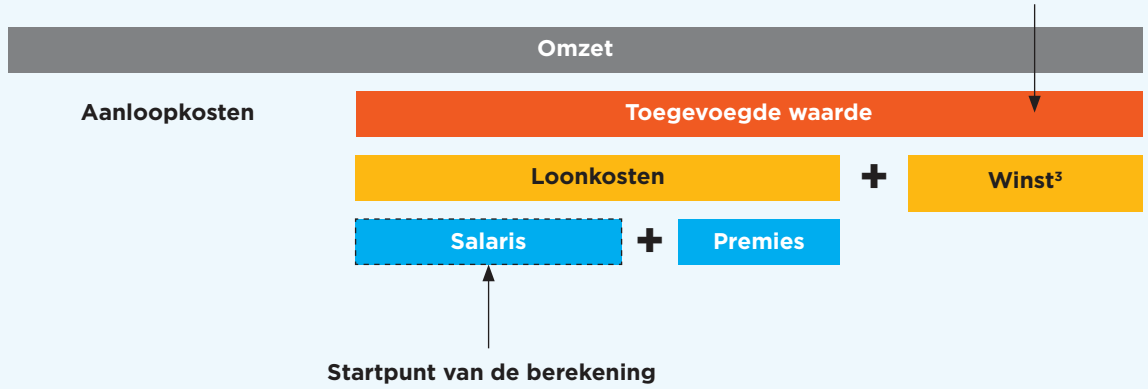

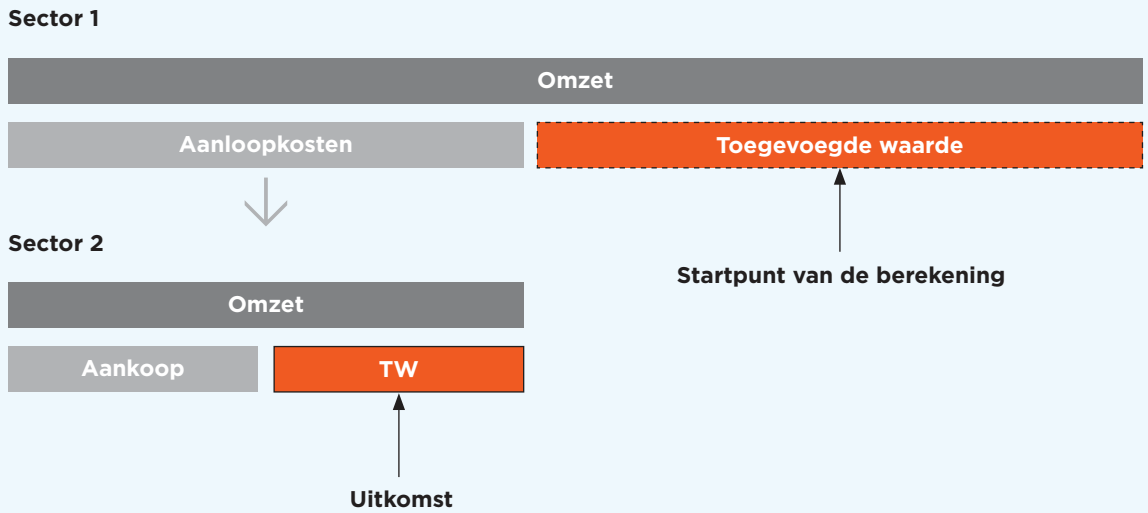

1 Hierbij is gebruik gemaakt van een standaardmodel van Deloitte.
2 Aanbod- en gebruiktabellen en input-outputtabellen (cbs.nl) 6
3 Winst voor afschrijvingen, rente en huur. Niet-productgebonden subsidies en belastingen vallen ook onder TW; die worden niet meegenomen in het directe effect, wel in de verhouding toegevoegde waarde / omzet per sector voor de multipliers.

MACRO-ECONOMISCHE IMPACT RESULTATEN

In 2020 heeft Geldfit €102 miljoen bijgedragen aan het BBP, oplopend naar geschat €289 miljoen in 2024.

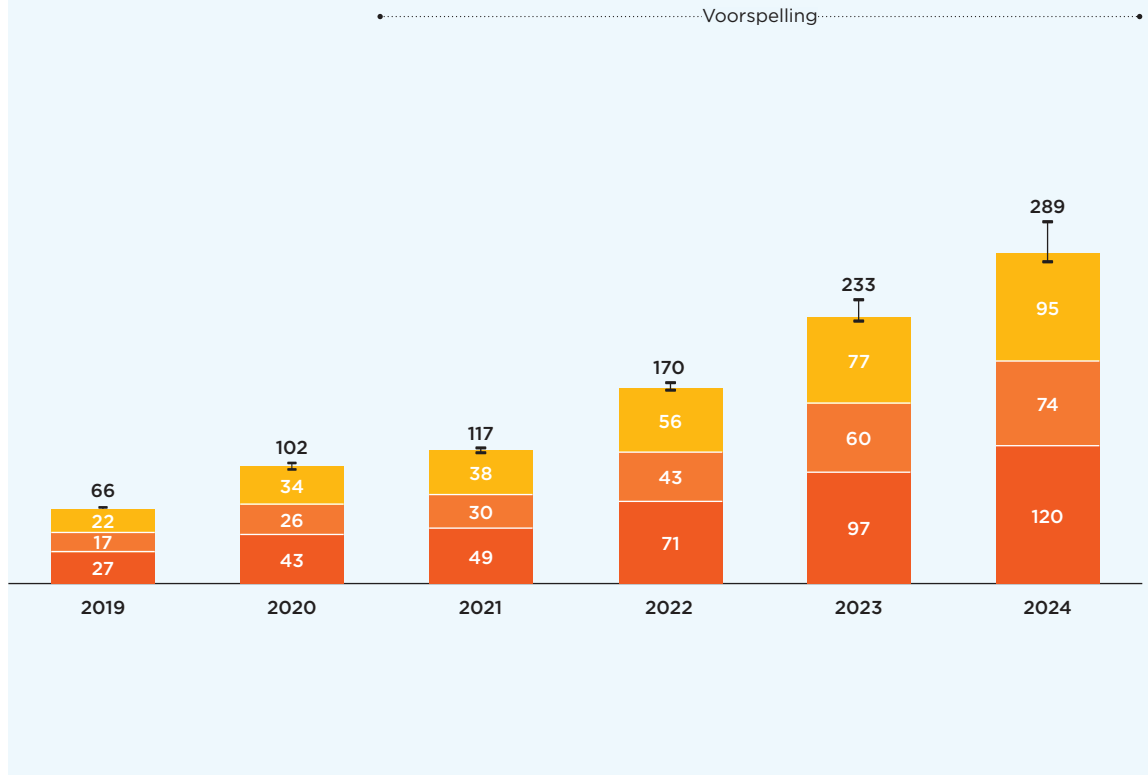

Let op: de baten uit een bepaald meetjaar vallen in werkelijkheid **gespreid** over de jaren volgend aan dat meetjaar

De onzekerheidsmarge geeft een indicatieve spreiding van de voorspelling o.b.v. macro-economische vooruitzichten.
Bron: CPB Middellangetermijnverkenning 2022-2025; OECD World Economic Outlook May 2021; Deloitte analyse

VERGELIJKING VAN DE RESULTATEN

De uitkomsten van dit onderzoek liggen in dezelfde orde van grootte als andere, gerespecteerde kosten-batenanalyses in het schuldendomein.

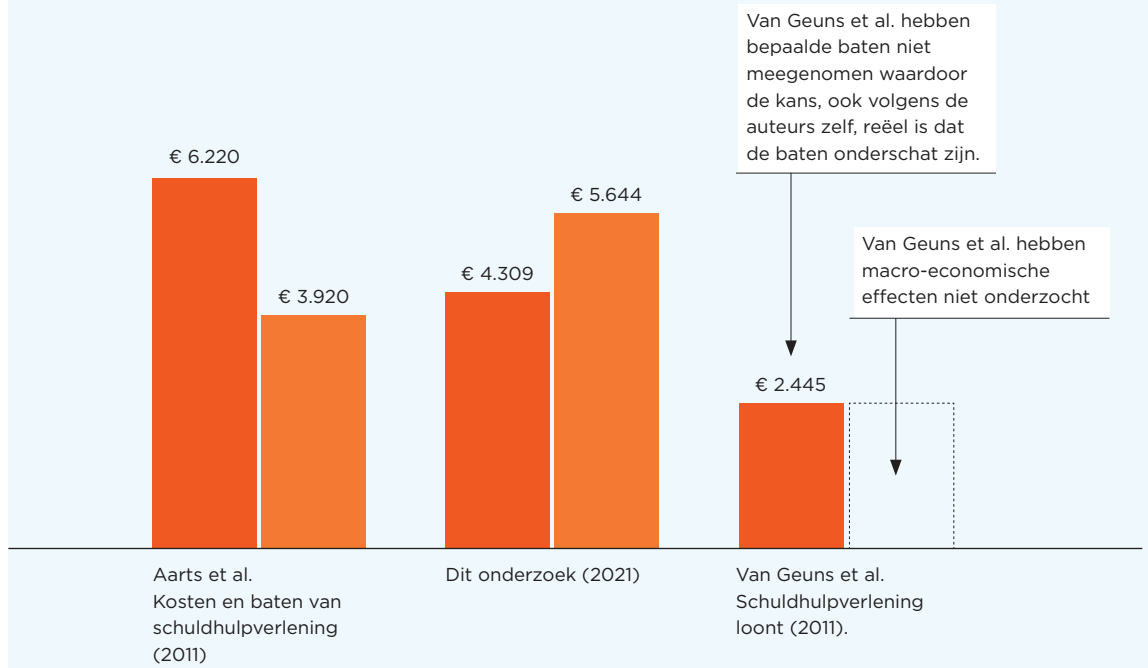

Berekende economische impact per persoon (€)

Micro
Macro

Bovenstaande vergelijking is alleen te maken op **hoofduitkomsten** tussen de verschillende publicaties. De auteurs hanteren onderling **verschillende definities** van individuele kostenposten, wat het niet mogelijk maakt de stukken op niveau van individuele kostenposten met elkaar te vergelijken. De hoogte van de impact is niet gecorrigeerd voor inflatie, die volgens het CBS (🔗 7) in de periode 2011 tot 2021 ongeveer 18% bedroeg.

CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN

In totaal bedraagt de economische impact van de NSR via het kanaal Geldfit €180 miljoen in 2020 voor stakeholders en het BBP van Nederland.

1

De NSR is, onder andere via het kanaal Geldfit, een belangrijke speler in het voorkomen en bestrijden van de schuldenproblematiek in Nederland. De curatieve en preventieve interventies hebben een huidige economische impact van €180 miljoen. Deze impact bereikt de NSR samen met toeleiders, gemeentes en (andere) interventies.

2

De impact van NSR kan worden vergroot tot €509 miljoen in 2024 aangezien het aantal verwachte personen dat geholpen wordt de komende jaren stijgt. De aanpak en raming van deze impact is breed getoetst bij stakeholders van de NSR en is in lijn met eerder uitgevoerde kosten-baten analyses.

3

Door het meten van impact te optimaliseren kan de NSR in de toekomst nog duidelijker waarde creëren voor haar stakeholders, onder andere door het meten van de effectiviteit van interventies, in kaart brengen van causaliteit en het volgen van persoonlijke casuïstiek.

Vier acties kunnen de NSR en Geldfit helpen met het verder optimaliseren van de dienstverlening en de impactmeting.

DATAVERZAMELING OPTIMALISEREN

Betrek achterliggende interventies bij de dataverzameling door de NSR, inclusief standaardisatie voor het vastleggen en uitwisselen van data, waardoor het mogelijk wordt data samen te voegen en te analyseren.

CAUSALITEIT METEN

Stel de causaliteit vast van correlaties, bijvoorbeeld tussen schulden enerzijds en gebruik van zorg en sociale voorzieningen anderzijds. Waar mogelijk met zelf verzamelde data, waar nodig met aanvullend onderzoek met data van het CBS.

CONSISTENT METEN

Meet over een termijn van meerdere jaren dezelfde indicatoren voor en na interventie, zowel kwalitatief als kwantitatief, om consistente vergelijking mogelijk te maken en zo de effectiviteit van de hele keten van de NSR inzichtelijk te krijgen.[1]

VERWERK RESULTATEN IN LANGETERMIJNVISIE IMPACT

Verwerkt de resultaten van de impactmeting in de strategische ambitie voor de groei van de impact van de NSR, zodat gemeten impact kan worden getoetst aan doelstellingen en waar nodig kan worden bijgestuurd.

1 Op deze manier kan ook meer inzicht worden verkregen in het verschil tussen de impact voor preventieve en curatieve interventies en in het aantal (extra) mensen dat door de NSR naar interventies wordt geleid, of deze mensen afwijkende kenmerken hebben dan andere mensen die zich bij interventies melden (lagere schuld) en of de interventie passend is voor hun situatie.

VERWIJZINGEN NAAR LINKS

1 – https://divosa-benchmark.nl/#!/

2 – https://www.sociaalwerknederland.nl/thema/sociale-basis-in-de-buurt/blog/183-granieten-bestand-toch-niet-van-steen

3 – https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/82016NED

4 – https://www.cpb.nl/problematische-schulden-en-zorggebruik

5 – https://www.socialevraagstukken.nl/mensen-in-de-bijstand-eerst-helpen-met-schulden-daarna-pas-met-werk/

6 – https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/29/aanbod-en-gebruiktabellen-en-input-outputtabellen

7 – https://opendata.cbs.nl/statline/?dl=3F0E#/CBS/nl/dataset/83131NED/table

DOET U MEE?

NEDERLAND SCHULDENZORGVRIJ. STAD VOOR STAD, STAP VOOR STAP.

ISBN 978-90-9035463-7

www.schuldenlab.nl